

Pilar 3 – Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX

31. desember 2017 LillestrømBanken

INNHold

PILAR 3 – INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX 0

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital.....	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	6
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier.....	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	9
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5.	Egenkapitalposisjoner.....	10
6.	Renterisiko.....	11
7.	Styring og kontroll av risiko.....	11
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	11
7.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	14
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	18

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre annet fremgår.

Det utarbeides et tilsvarende dokument årlig i tilknytning til årsrapporten. Vesentlige endringer som gjør at innholdet i dokumentet avviker betydelig fra faktiske forhold vil kunne medføre hyppigere oppdatering av informasjonen.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

Banken har ingen eierandeler som medfører rapportering av konsolidert kapitaldekning.

2.1 Oversikt over selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Banken har eierandeler i selskaper hvor deler av investeringen er fratrukket i bankens ansvarlige kapital.

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings- kontor Type virksomhet
Eika Gruppen AS (org.nr 979 319 568)	692.143	28.980	2,86 %	2,86 %	Oslo Forsikring, finansiering, forvaltning, investering og eiendomsmegling
Eika Boligkreditt AS (org.nr 885 621 252)	19.507.896	81.346	1,94 %	1,94 %	Oslo Boligfinansiering

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser sammensetningen av bankens ansvarlige kapital og beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene, slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko, operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	647.693
Eierandelsbeviskapital	100.000
Overkurs	1.250
Sum egenkapital	748.943
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	0
Fradrag for immaterielle eiendeler	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-30.629
Sum ren kjernekapital	718.314
Fondsobligasjoner	60.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-3.829
Sum kjernekapital	56.172
Ansvarlig lånekapital	90.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-3.829
Sum tilleggskapital	86.172
Netto ansvarlig kapital	860.657
Eksponeringskategori (beregningssgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	30.960
Institusjoner	97.216
Foretak	223.657
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.705.705
Forfalte engasjementer	6.413
Høyrisiko-engasjementer	6.998
Obligasjoner med fortrinnsrett	35.785
Egenkapitalposisjoner	74.893
Øvrige engasjementer	105.601
CVA-tillegg	0
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	3.287.228
Beregningssgrunnlag for operasjonell risiko	287.713
Beregningssgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	3.574.940
Kapitaldekning i %	24,07 %
Kjernekapitaldekning	21,66 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,09 %

Ansvarlig lån

Banken utstedte et ansvarlig obligasjonslån 27.03.2013 pålydende 40 MNOK. Lånet har en løpetid til 27.03.2023. Banken kan, etter samtykke fra Finanstilsynet, benytte sin rett til å innløse lånet etter 5 år til kurs 100 % (call). I tillegg inneholder avtalen et punkt om regulatorisk call, til kurs 100 % av pålydende. Rentesatsen på lånet per 31.12.2017 er 3,63 % og forrentes med grunnlag i 3 mnd. NIBOR + 2,80 prosentpoeng. Banken har søkt Finanstilsynet om rett til å innløse lånet per 27.03.2018, og fått aksept for det, og vil melde call av lånet innen fristen.

Fondsobligasjon

Banken utstedte et ansvarlig obligasjonslån 10.03.2015 pålydende 50 MNOK. Lånet har en løpetid til 10.03.2025. Banken kan, etter forhåndsgodkjennelse fra Finanstilsynet, benytte sin rett til å innløse samtlige av obligasjonene til 100 %, første gang 10.03.2020, og deretter kvartalsvis ved hver rentebetalingsdato. I tillegg inneholder avtalen et punkt om regulatorisk og skattemessig innløsningsrett, til en pris lik 100 % av pålydende pluss påløpte renter. Rentesatsen på lånet per 31.12.2017 er 2,96 % og forrentes med grunnlag i 3 mnd. NIBOR + 2,15 prosentpoeng, med første renteregulering 12.03.2018.

Fondsobligasjon

Banken utstedte en evigvarende fondsobligasjon 10.07.2014 pålydende 60 MNOK. Banken kan, etter samtykke fra Finanstilsynet, benytte sin rett til å innfri lånet til kurs 100 % første gang 10.07.2019 (call) og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato. Det foreligger også regulatorisk innløsningsrett (call). Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som kjernekapital, har banken rett til å innløse utestående obligasjoner til 100 % av pålydende pluss påløpte renter. Ved call skal samtlige utestående obligasjoner innløses. Rentesatsen på lånet per 31.12.2017 er 4,29 % og forrentes med grunnlag i 3 mnd. NIBOR + 3,50 prosentpoeng, med første renteregulering 10.01.2018.

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2017 et kombinert kapitalbufferkrav på 268,1 MNOK:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2017 i TNOK
Bevaringsbuffer	89.374
Systemrisikobuffer	107.248
Motsyklisk buffer	71.499
Kombinert bufferkrav	268.121

Banken har 557 MNOK i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (ihht i CRR artikkel 429, nr 10), og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført.

Uvektet kjernekapitalandel	31.12.2017
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	9,99 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkl. kjernekapital omfattet av overgangsregler)	10,04 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at kreditten ble overtrukket.

Et utlån eller gruppe av utlån nedskrives dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på rapporteringstidspunktet. Objektive bevis på at et utlån eller gruppe av utlån har verdifall kan kjennetegnes av følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
- Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.
- Negative endringer i betalingsstatus til debitorer i utlånsgruppen (migrering).
- Nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen.

I tillegg må tapshendelsen redusere utlånets estimerte fremtidige kontantstrømmer for å kunne karakteriseres som en tapshendelse.

Verdifall på et utlån vil normalt tilsvare forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Beregning av individuelle nedskrivninger på utlån skal tilsvare forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. For utlån med flytende rente benyttes den effektive renten på måletidspunktet, for utlån med fast rente benyttes opprinnelig effektiv rente. Dersom lånebetingelsene er endret som følge av finansielle problemer hos kunden, skal den effektive renten som var gjeldende før endring benyttes. Dersom det i vurderingen fremkommer objektive bevis for verdifall, beregnes konsekvensen av verdifallet i form av vurdering av nye fremtidige kontantstrømmer hvor aktuell løpetid, rente og avdrag er oppdaterte elementer i estimeringen. I tillegg vurderes sikkerhetsverdiene på nedskrivningstidspunktet og hensyntas i fremtidige kontantstrømmer.

Ved gruppevise nedskrivninger deles utlånsporteføljen inn i grupper av utlån etter tilnærmet like risikoindikatorer og tilhørende historiske tap. Utlån som er vurdert for individuell nedskrivning, men hvor det ikke er foretatt nedskrivning, skal medtas i gruppevurderingen av utlån. Det benyttes en forenklet modell som tar utgangspunkt i Eika-bankenes faktiske tap siste fire år, og beregner en forventet tapsprosent for hver av risikogruppene (lav risiko, middels risiko og høy risiko). I tillegg legges misligholdte engasjement hvor det ikke er foretatt individuell nedskrivning til i grunnlaget for beregning av gruppevise nedskrivninger. Det benyttes forventet tapsprosent på misligholdte engasjement tilsvarende som for risikogruppen høy risiko.

Porteføljene for PM og BM fordeles i de ulike risikoklassene (lav, middels, høy og misligholdte) og volumet innenfor hver risikogruppe multipliseres med forventet tapsprosent. For å kunne hensynta eventuelle forhold på vurderingstidspunktet som ikke er hensyntatt i historiske tap, benyttes i tillegg til tapsprosenten, en tapsbuffer. Denne kan ses i sammenheng med den motsykliske kapitalbufferen og / eller forventning om økonomisk tilbakeslag. Tapsbufferen multipliseres med volumet innenfor de ulike risikoklassene for PM og BM og summen av denne og tapsprosenten utgjør den gruppevise nedskrivningen.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Lønnstakere o.l.	4.922.769	160.966	28.667	5.112.402
Utlandet	13.169	139	-	13.308
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	23.684	2.918	-	26.602
Industriproduksjon	57.352	6.542	1.346	65.240
Bygg og anlegg	150.826	17.065	12.065	179.955
Varehandel, hotell/restaurant	86.692	6.319	7.298	100.310
Transport, lagring	18.510	3.989	6.017	28.516
Finans, eiendom, forretningsmessig	835.330	14.936	6.582	856.848
Sosial og privat tjenesteyting	99.926	11.511	3.770	115.207
Sum	6.208.259	224.385	65.744	6.498.387
Skedsmo	2.002.234	107.615	47.118	2.156.966
Akershus for øvrig	2.957.914	81.404	11.816	3.051.134
Oslo	1.142.846	28.097	5.496	1.176.440
Resten av Norge	92.096	7.130	1.314	100.540
Utlandet	13.169	139	-	13.308
Gjennomsnitt²	5.918.436	235.799	53.156	6.207.390

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen under viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	620.847	39.331	109.264	889.719	4.586.152	(37.054)	6.208.259
Ubenyttede rammer	-	-	69.083	-	155.302	-	224.385
Garantier	-	-	-	60.985	4.759	-	65.744
Sum	620.847	39.331	178.347	950.704	4.746.213	(37.054)	6.498.387

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Lønnstakere o.l.	4.488	11.847	3.252	(428)	-	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-
Næringssektor fordelt:						
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-	-	-
Industriproduksjon	75	-	74	-	-	-
Bygg og anlegg	-	-	-	-	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	-	-	-	-	-	-
Transport, lagring	-	-	-	-	-	-
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	133	4.386	3.528	(319)	-	-
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	-	-	-	-
Sum	4.696	16.232	6.854	(747)	-	-
Skedsmo	-	-	-	-	-	-
Akershus for øvrig	213	16.232	6.563	(747)	-	-
Oslo og resten av Norge	4.482	-	291	-	-	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i TNOK)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	7.601	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	428	-
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	126	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	417	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-1.717	-
Individuelle nedskrivninger 31.12.	6.854	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i TNOK)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	27.100	-
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	3.100	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	30.200	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-747	-
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	3.101	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	428	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	98	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-415	-
Periodens tapkostnader	2.465	-

Periodens tapkostnader i 2017 utgjorde 2,5 MNOK.

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen under viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	106.220	106.220	-	-	0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommune)	154.800	154.800	-	-	0 %	0 %
Offentlige foretak	-	-	-	-	0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker	-	-	-	-	0 %	0 %
Internasjonale organisasjoner	-	-	-	-	0 %	0 %
Institusjoner	444.764	444.764	-	-	0 %	0 %
Foretak	279.418	259.684	-	-	0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer	-	-	-	-	0 %	0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	6.629.923	6.615.892	-	-	87 %	0 %
Forfalte engasjementer	6.682	6.192	-	-	0 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer	4.665	4.665	-	-	0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	357.852	357.852	-	-	0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig	-	-	-	-	0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond	-	-	-	-	0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	113.180	113.180	38.287	-	0 %	0 %
Øvrige engasjementer	130.380	127.581	-	-	0 %	0 %
Sum	8.227.884	8.190.830	38.287	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banker benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Til fastsettelse av belåningsgrunnlag for boligeiendommer benyttes verktøy som balanserer vurderinger foretatt av takstmenn og eiendomsmevlere. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet og minst hvert tredje år. Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko utgjorde 0 TNOK (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	-
Etter motregning	-881.022

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer og fond bokføres enten som omløpsmiddel eller anleggsmiddel. Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning som er omløpsmidler, men ikke ansett som en del av en handelsportefølje, er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi i tråd med god regnskapsskikk. Banken har ikke handelsportefølje. Porteføljevurdering benyttes ikke for omløpsmidlene. Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning som er klassifisert som anleggsmidler er i regnskapet vurdert til anskaffelseskost. Disse reguleres ikke for fortløpende kursendringer. I den grad verdifall ikke forventes å være forbigående vil disse verdipapirene likevel bli nedskrevet til virkelig verdi. Porteføljevurdering benyttes ikke for anleggsmidlene. Reversering av tidligere nedskrivninger skjer kun der grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
– andre aksjer og andeler	4.665	6.173	-	-	-	-
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer	591	862	-	-	-	-
– andre aksjer og andeler	112.589	169.008	-	-	-	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom eiendeler og gjeld / egenkapital. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen rentepapirer blir regelmessig rapportert til styret.

Banken skal i henhold til vedtatte policyer kun påta seg en begrenset renterisiko, og risikoen har gjennom hele året vært innenfor disse rammene. Renterisiko på beholdning av rentepapirer er omtalt i note 8 til årsregnskapet, for finansielle derivater i note 13.

Banken har selv kun noen få fastrenteutlån og har historisk hovedsakelig tilbudt fastrenteutlån til kunder gjennom Eika Boligkreditt. Alle fastrenteprodukter av vesentlig størrelse sikres med rentebytteavtaler, da dette er definert som et område hvor banken ikke skal ta risiko. All funding er flytende. All renterisiko er innenfor rammeverket.

Renterisiko	
Eiendeler	tusen kroner ¹
Utlån til kunder med rentebinding	350
Rentebærende verdipapirer	1.418
Øvrige rentebærende eiendeler	-
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Verdipapirgjeld	-
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-345
Sum renterisiko	1.423

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, men skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

I fastsettingen av bankens minimumskrav til ren kjernekapital og netto kjernekapital og netto ansvarlig kapital inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at minimumskrav til ren kjernekapital, netto kjernekapital og netto ansvarlig kapital alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov.

Bankens minimumskrav til ren kjernekapital, netto kjernekapital og netto ansvarlig kapital og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. ICAAP-prosessen er en naturlig del av bankens risikostyringsprosess. Følgende prinsipper legges særskilt til grunn for ICAAP-prosessen:

- Styret er ansvarlig for ICAAP-prosessen. Det er Adm. banksjef i samarbeid med Risk manager som har ansvaret for gjennomføringen av prosessen. Bankens ledere og faglige nøkkelpersoner har ansvar for leveranser i prosessen.
- Prosessen skal gjennomføres regelmessig og minst årlig. Prosessen skal være gjenstand for uavhengig vurdering minst årlig.
- Prosessen skal være basert på anerkjente og betryggende metoder og fremgangsmåter for måling av risiko. Det skal gjøres en vurdering av risikoeksponering, risikostyringen og kapitalbehovet for alle bankens vesentlige risikoer. I tillegg skal det gjøres en vurdering av risiko- og kapital situasjonen i et forventet scenario og et nedgangsscenario.
- Prosessen skal være fremoverskuende og risikodrevet og omfatte alle vesentlige typer risiko i banken. Det skal gjennomføres analyser av risikoene som er identifisert for å forstå risikoenes egenskaper og årsakssammenhenger. Vesentlige risikoer skal etter beste estimat kvantifiseres (stresstester for å analysere hvordan negative hendelser påvirker resultatet, balansen og kapitaldekningen i banken) gjennom behov for risikojustert kapital. Risikoanalysen skal også sikre at det foretas kvalifisert og strukturert dokumentasjon av etablerte kontroll- og styringstiltak.

Prosesen skal være en integrert del av forretningsstrategien og virksomhetsstyringen herunder beslutningsstrukturen, styringsprosessen og risikostyringsprosessen.

ICAAP-prosessen skal lede frem til:

- En overordnet konklusjon på bankens risiko- og kapital situasjon i forhold til regulatoriske krav og interne målsettinger.
- Vurdering av kapitalbehovet basert på en vurdering av lovmessige krav, nivået på styring og kontroll, risikoeksponering og usikkerheten i modellverket for bankens vesentligste risikotyper og på aggregert nivå.
- En minimum treårig fremskriving av balanse, resultat, kapitaldekning og kapitalbehov basert på forventet scenario og nedgangsscenario.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Strategisk risiko
- Omdømmerisiko
- Eierrisiko

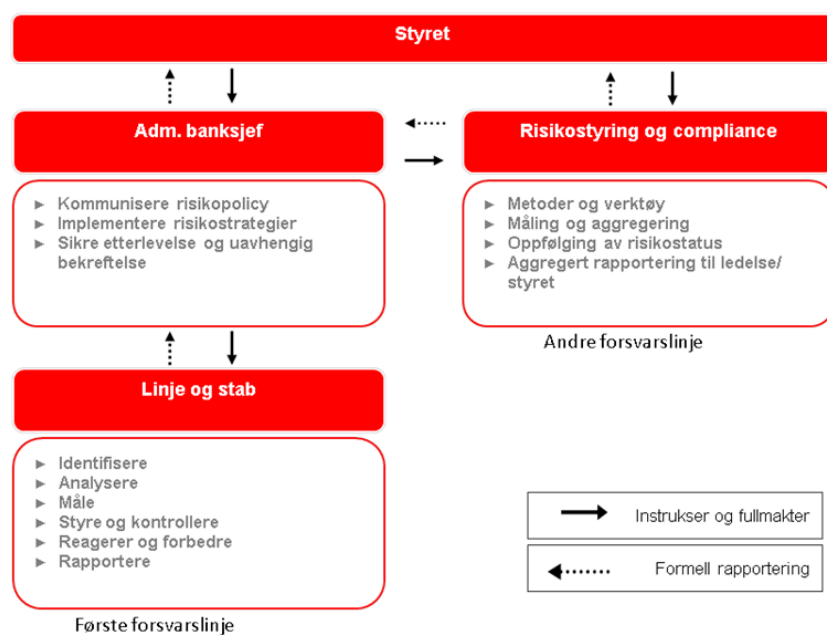
Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoer gjøres ved hjelp av ulike metoder.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag / nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en reversed stresstest. Hensikten med en slik reversed stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av likviditetsrisiko.

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoeer

Organisering av risikostyringsfunksjonene

Ansvar og gjennomføringen av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enheter. Dette kan illustreres i følgende matrise:

Banken har to uavhengige roller for å sikre en bedre kontroll og oppfølging av de risikoene banken er eksponert for. De to rollene er Fagansvarlig kreditt og Risk manager.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at sikkerheter banken besitter ikke dekker utestående krav ved en realisasjon.

Kredittrisiko styres i henhold til bankens Policy for kredittrisiko og er supplert med detaljerte håndbøker og skriftlige rutiner innenfor kredittområdet i segmentene personkundemarkedet (PM) og bedriftskundemarkedet (BM).

Kredittinnvilgelse skjer ved hjelp av moderate risikobaserte fullmakter på personnivå og eller i kredittkomité som ledes av Fagansvarlig kreditt. Kredittrisikoen styres hovedsakelig ved hjelp av detaljert rammeverk for markedsområder, bransjer / næringer og størrelse på engasjementene. Styret har satt et mål om lav / moderat risiko i utlåns- og kredittporteføljen. På BM kvalitetssikres større engasjement gjennom Fagansvarlig kreditt og kredittkomité. For tapsutsatte og / eller misligholdte engasjementer på BM lages det handlingsplaner som følges opp av kredittkomité. På PM skal alle avvik fra Forskrift om krav til nye utlån med

pant i bolig være innenfor styrets retningslinjer og eventuelle avvik skal godkjennes på et høyere beslutningsnivå. Avvik rapporteres i aggregert form til styret hvert kvartal. Fagansvarlig kreditt og Risk manager foretar uavhengig kontroll av nye kredittsaker annenhver måned. Porteføljene overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikoreport.

Konsentrasjonsrisiko

Risiko for tap utover "normal" kredittrisiko på utlån som skyldes konsentrasjon på bransje, størrelse og geografi. I tilfeller hvor det avdekkes konsentrasjonsrisiko kommer denne i tillegg til risiko beregnet i den ordinære kredittriskoberegningen.

Konsentrasjonsrisiko styres ved hjelp av rammer for eksponering i form av maksimalgrenser knyttet til:

- størrelse på engasjement mot enkeltkunder
- samlet engasjement mot én enkelt bransje eller sektor

Banken vil til tross for dette sitte igjen med konsentrasjonsrisiko i form av geografisk konsentrasjon, dvs. risiko som følge av begrenset geografisk spredning i porteføljen. Denne er ikke hensyntatt da bankens formål og strategi er å være en lokal sparebank og all kredittgivning skal være basert på "kirketårnprinsippet" hvor god kjennskap til kunden står sentralt. Banker ligger også i et av landets beste markedsområder med henblikk på kundeutvalg. I tillegg vil det være et velfungerende marked for omsetning av eventuelle overtatte panteobjekter.

Banken har en stor eksponering innenfor eiendom, men det kan argumenteres for at deler av dette er leietaker- og industrifinansiering ved at driftsbygget er lagt ut i eget selskap hvorpå driftsselskapet, som ofte er innenfor samme konsern, leier bygget tilbake på lang kontrakt. Dette er ikke hensyntatt i tallene og det kan derfor argumenteres med at banken har en bedre diversifisering enn det som fremkommer av tallene.

Markedsrisiko

Risiko for tap som skyldes summen av endringer i markedsvariabler.

Markedsrisiko styres i henhold til bankens Policy for markedsrisiko med tilhørende rammeverk. Banker skal til enhver tid ha en lav risikoprofil. Eksponering mot markedsrisiko er ikke en del av bankens kjernevirksomhet og skal derfor også begrenses. Dette fordi det påfører banken for høy markeds- og operasjonell risiko (kompetanse, nøkkelpersonrisiko, operasjonelle feil etc.) i forhold til bankens risikobærende evne og mulighet for avkastning. Porteføljen overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikoreport.

Operasjonell risiko

Risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Operasjonell risiko styres i henhold til bankens Policy for operasjonell risiko med tilhørende rammeverk. Risikostyringen skal til en hver tid være tilpasset bankens valgte ambisjonsnivå. Det skal innenfor de ulike risikoområdene ikke være organisasjonsmessig sammenheng mellom de ansatte som utøver operativt arbeid, og de som har ansvaret for overvåking og rapporteringen av økonomiske nøkkeltall og styringsmål. På årlig basis utarbeides det risikoanalyser i de ulike avdelingene, som danner grunnlag for kontrolltiltak og neste års internkontroll. Dette sikrer at banken har kvalitet og hensiktsmessighet i de kontrollhandlingene som skal utføres. Rammeverk for operasjonell risiko overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikoreport.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og / eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Likviditetsrisiko styres i henhold til bankens Policy for likviditetsrisiko med tilhørende rammeverk. Rammene er utarbeidet med den hensikt at banken kun skal ha rentepapirer med det formål at de skal inngå som en likviditetsreserve for banken. Risikoen er satt til lavt nivå. Porteføljen overvåkes månedlig og utviklingen rapporteres kvartalsvis til styret i egen risikoreport.

Øvrige risikoer

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er nevnt ovenfor:

- Forretningsrisiko – risiko for fall/bortfall i forventede inntekter (ihht. budsjett og prognoser) fra ulike forretnings- eller produktområder.
- Omdømmerisiko – risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, investorer og myndigheter. Omdømmerisiko kan knyttes til egen virksomhet, til Eika-alliansen og finansbransjen generelt.
- Strategisk risiko – risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forbindelse med strategiske initiativ i banken (slik som vekstambisjoner utover det vanlige, inntreden i nye markeder, oppkjøp av andre virksomheter etc.).
- Eierrisiko – risiko for tap av innskutt kapital eller nødvendig påfyll av ny kapital i strategiske selskaper banken har investert i, som følge av den risikoen som det enkelte selskapet påtar seg i sin drift.

Bankens styring og kontroll med risikoområdene inngår som en viktig del av bankens arbeid i henhold til internkontrollforskriften. Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll er årlig vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for etablering av kontrolltiltak vedrørende de identifiserte risikoene.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter				
1	Utsteder	Lillestrøm Sparebank	Lillestrøm Sparebank	Lillestrøm Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO 0010671837	NO 0010714371	NO 0010732233
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk lovgivning	Norsk lovgivning	Norsk lovgivning
Behandling etter kapitalregelverket				
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital	Annen godkjent kjemekapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital	Annen godkjent kjemekapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarelig lånekapital	Fondsobligasjonskapital	Ansvarelig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	40 MNOK	60 MNOK	50 MNOK
9	Instrumentets nominelle verdi	40 MNOK	60 MNOK	50 MNOK
9a	Emisjonskurs	100 %	100 %	100 %
9b	Innløsningskurs	100 %	100 %	100 %
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	27.03.2013	10.07.2014	10.03.2015
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset	Evigvarende	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	27.03.2023	Ingen forfallsdato	10.03.2025
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	27.03.2018 40 MNOK Regulatorisk call: rett til å innløse samtlige utestående obligasjoner til en pris lik 100 % av Pålydende pluss påløpte renter. Regulatorisk Call kan etter at endringen får effekt gjennomføres på hver Rentebetalingsdato.	10.07.2019 60 MNOK Regulatorisk call: rett til å innløse samtlige Utestående Obligasjoner til 100 % av Pålydende pluss påløpte renter. Regulatorisk call kan etter at reguleringen trer i kraft gjennomføres på hver Rentebetalingsdato.	10.03.2020 50 MNOK Regulatorisk call: rett til å innløse samtlige Utestående Obligasjoner til 100 % av Pålydende. Skatterelatert call: rett til å innløse Utestående Obligasjoner, helt eller delvis, til 100 % av pålydende.
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Kvartalsvis call på hver Rentebetalingsdato.	Kvartalsvis call på hver Rentebetalingsdato.	Kvartalsvis call på hver Rentebetalingsdato.
Renter/utbytte				
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd Nibor + 280 bp	3 mnd Nibor + 350 bp	3 mnd Nibor + 215 bp
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Pliktig	Pliktig	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig	Pliktig	Pliktig
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei	Nei
Konvertering/nedskrivning				
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Nei	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	N/A	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	N/A	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	N/A	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	N/A	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Nei	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A	I henhold til en hver tid gjeldende lovverk. Beregningsforskriften og Finanstilsynets Rundskriv 14/2011	Myndighetene Banksikringsloven § 3-6
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A	Endelig	Banksikringsloven § 3-6
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A	N/A	Banksikringsloven § 3-6
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Fondsobligasjoner Kolonne 2	N/A	Fondsobligasjoner Kolonne 2
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A	N/A

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital				
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	-	26 (1), 27, 28 og 29	N/A
	herav: instrumenttype 1	100.000		N/A
	herav: instrumenttype 2	-		N/A
	herav: instrumenttype 3	1.250		N/A
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	647.693	26 (1) (c)	N/A
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	-	26 (1) (d) og (e)	N/A
3a	Avsetning for generell bankrisiko	-	26 (1) (f)	N/A
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
5	Minoritetsinteresser	-	84	N/A
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	-	26 (2)	N/A
6	Ren kjernekapital for regulatoriske justeringer	748.943	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-	34 og 105	N/A
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-	36 (1) (b) og 37	N/A
9	Tomt felt i EØS	-		N/A
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c) og 38	N/A
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)	N/A
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159	N/A
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)	N/A
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	-	33 (1) (b) og (c)	N/A
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-	36 (1) (e) og 41	N/A
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-	36 (1) (f) og 42	N/A
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	36 (1) (g) og 44	N/A
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-30.629	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	-35.074
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	N/A
20	Tomt felt i EØS	-		N/A
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	-	36 (1) (k)	N/A
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (i) og 89 til 91	N/A
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b),	N/A
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	N/A
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	N/A
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	N/A
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	-	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	N/A
24	Tomt felt i EØS	-		N/A
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	N/A
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	-	36 (1) (a)	N/A
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	-	36 (1) (l)	N/A
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum 26a og 26b	N/A
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap	-		N/A
	herav: filter for urealisert tap 1	-		N/A
	herav: filter for urealisert tap 2	-		N/A
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	-	468	N/A
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	-	468	N/A
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	-		N/A
	herav: ...	-		N/A
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-	36 (1) (j)	N/A
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-30.629	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	718.314	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

	Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	60.000	51 og 52	N/A
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	-		N/A
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	60.000		N/A
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (3) og (5)	N/A
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	-	85 og 86	N/A
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	60.000	Sum rad 30, 33 og 34	
	Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)	-	52 (1) (b), 56 (a) og 57	N/A
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	56 (b) og 58	N/A
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-3.829	56 (c), 59, 60 og 79	N/A
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (d), 59 og 79	N/A
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum rad 41a, 41b og 41c	N/A
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	N/A
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-		N/A
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-		N/A
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-		N/A
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	-		N/A
	herav: filter for urealisert tap	-		N/A
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)	-		N/A
	herav: ...	-		N/A
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)	-	56 (e)	N/A
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-3.829	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	56.172	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	774.486	Sum rad 29 og rad 44	
	Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	90.000	62 og 63	N/A
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (4) og (5)	N/A
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen	-	87 og 88	N/A
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62 (c) og (d)	N/A
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	90.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)	-	63 (b) (i), 66 (a) og 67	N/A
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	66 (b) og 68	N/A
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-3.829	66 (c), 69, 70 og 79	N/A
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser	-3.829		N/A
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser	-		N/A
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (d), 69 og 79	N/A
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	Sum rad 56a, 56b og 56c	N/A
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	N/A
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-		N/A
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-		N/A
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-		N/A
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	-	468	N/A
	herav: filter for urealisert tap	-		N/A
	herav: filter for urealisert gevinst	-	468	N/A
	herav:...	-		N/A
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-3.829	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggs kapital	86.172	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	860.657	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser	-	472 (10) (b)	N/A
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital	-	469 (1) (b)	N/A
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital	-		N/A
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital	-		N/A
60	Beregningsgrunnlag	3.574.936		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	20,09 %	92 (2) (a)	N/A
62	Kjernekapitaldekning	21,66 %	92 (2) (b)	N/A
63	Kapitaldekning	24,07 %	92 (2) (c)	N/A
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	N/A
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %		N/A
66	herav: motsyklisk buffer	2,00 %		N/A
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %		N/A
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	0,00 %	CRD 131	N/A
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	8,09 %	CRD 128	N/A
69	Ikke relevant etter EØS-regler	0,00 %		N/A
70	Ikke relevant etter EØS-regler	0,00 %		N/A
71	Ikke relevant etter EØS-regler	0,00 %		N/A
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	N/A
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (i), 45 og 48	N/A
74	Tomt felt i EØS	-		N/A
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	-	36 (1) (c), 38 og 48	N/A
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggs kapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	N/A
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggs kapitalen	-	62	N/A
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62	N/A
79	Grense for medregning i tilleggs kapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	-	62	N/A
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	N/A
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	N/A
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (4) og 486 (3) og (5)	N/A
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (4) og 486 (3) og (5)	N/A
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (5) og 486 (4) og (5)	N/A
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (5) og 486 (4) og (5)	N/A